

Memo

Aan Ministerie van SZW
T.a.v. Piet Venema

Onderwerp Ad Hoc analyses 3

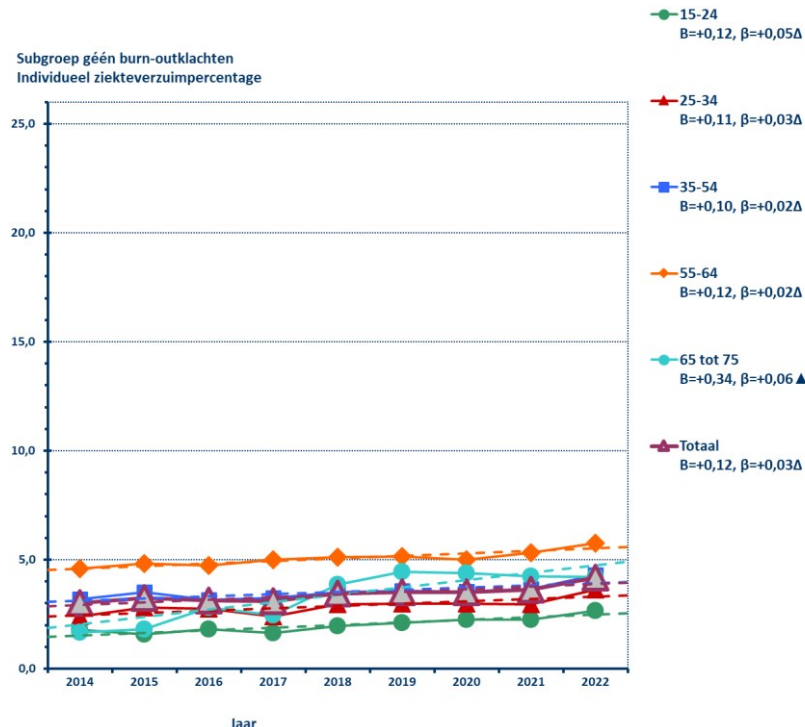
www.tno.nl
wendela.hoofman@tno.nl
+31646847251
Datum 28 juni 2023
Onze referentie M23016/WH/mov
Projectnummer 060.55686

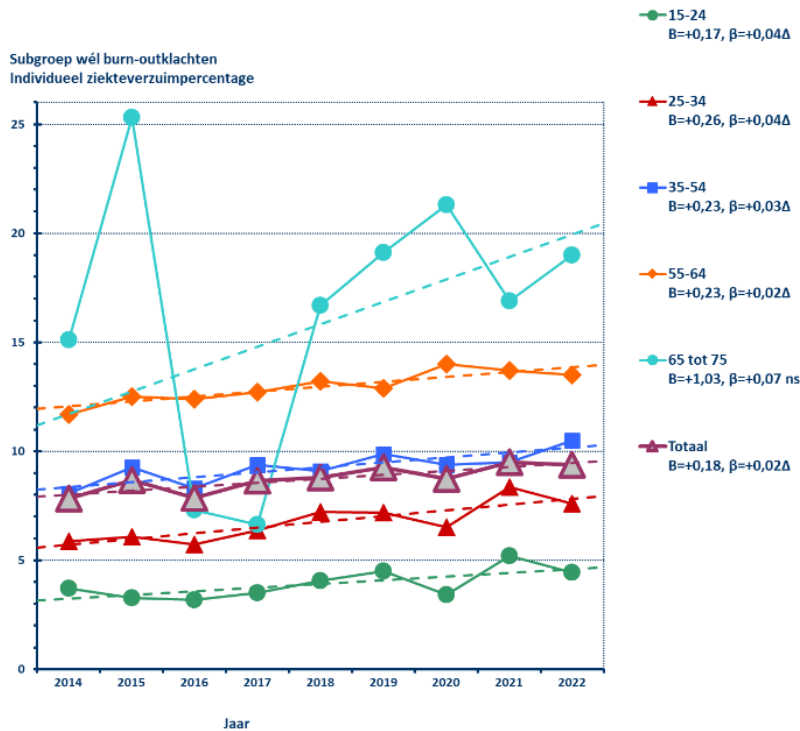
Op verzoek van het ministerie van SWZ heeft TNO op een aantal thema's cijfers geleverd. De cijfers zijn eerder per mail gecommuniceerd. Deze memo geeft een totaaloverzicht van de geleverde cijfers.

Ziekteverzuim

1. Wat is het (werkgerelateerde) ziekteverzuimpercentage van werknemers met- en zonder burn-outklachten voor de jaren 2014 t/m 2022 uitgesplitst naar leeftijd?

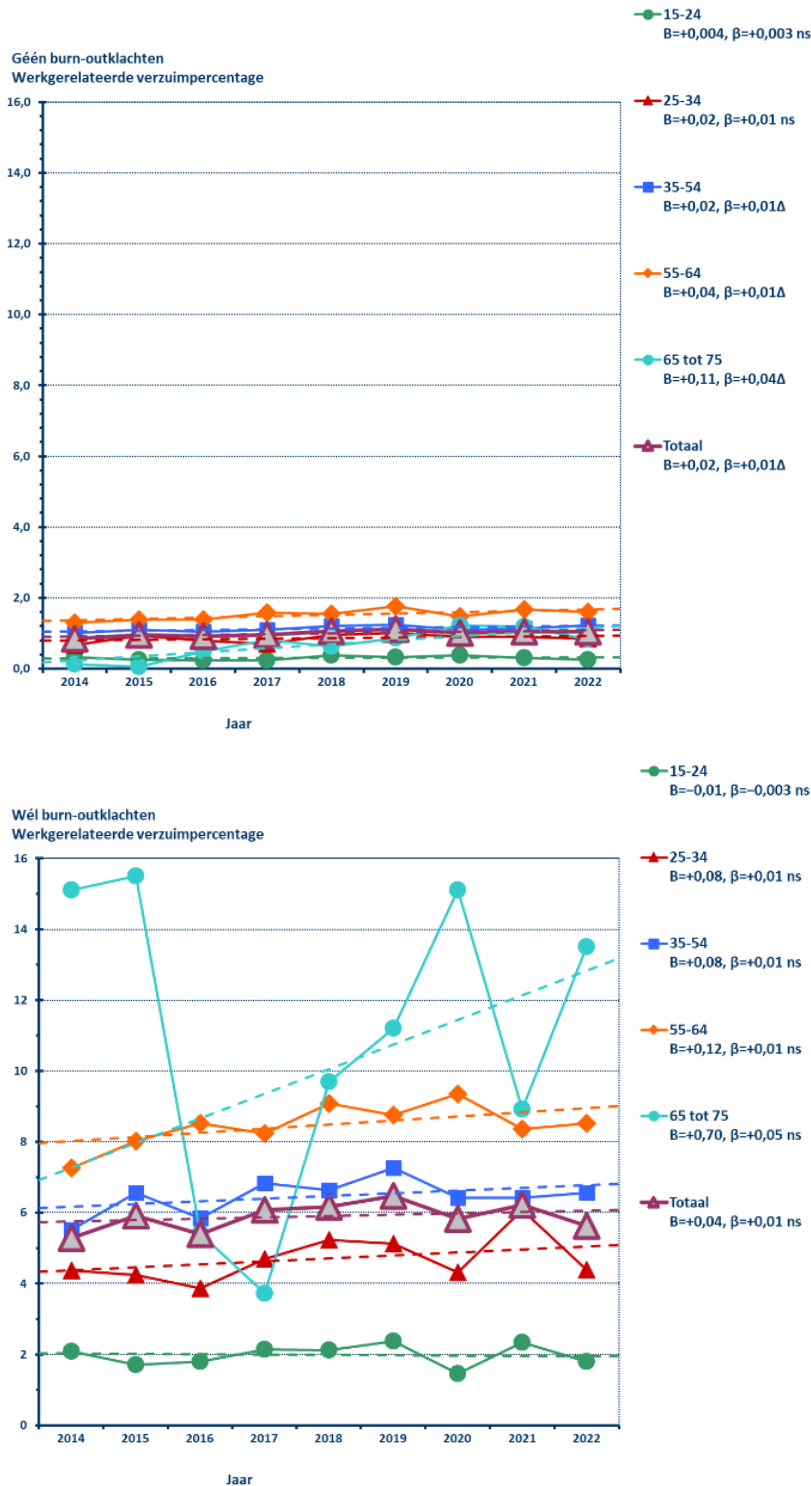
Het verzuimpercentage varieert in de periode 2014-2022 tussen de 3,70% (2014) en de 5,20% (2022). Voor werknemers zonder burn-outklachten ligt dit tussen de 3,01% (2014) en de 4,17% (2022), voor werknemers mét burn-outklachten tussen de 7,82% (2014) en de 9,50% (2021). Het verzuimpercentage stijgt met de leeftijd. Uitzondering zijn de 65-74 jarigen mét burn-outklachten die een hoger verzuimpercentage kennen dan jongere leeftijdsgroepen. Onderstaande figuren geven een overzicht. In de bijlage de tabel met alle cijfers.

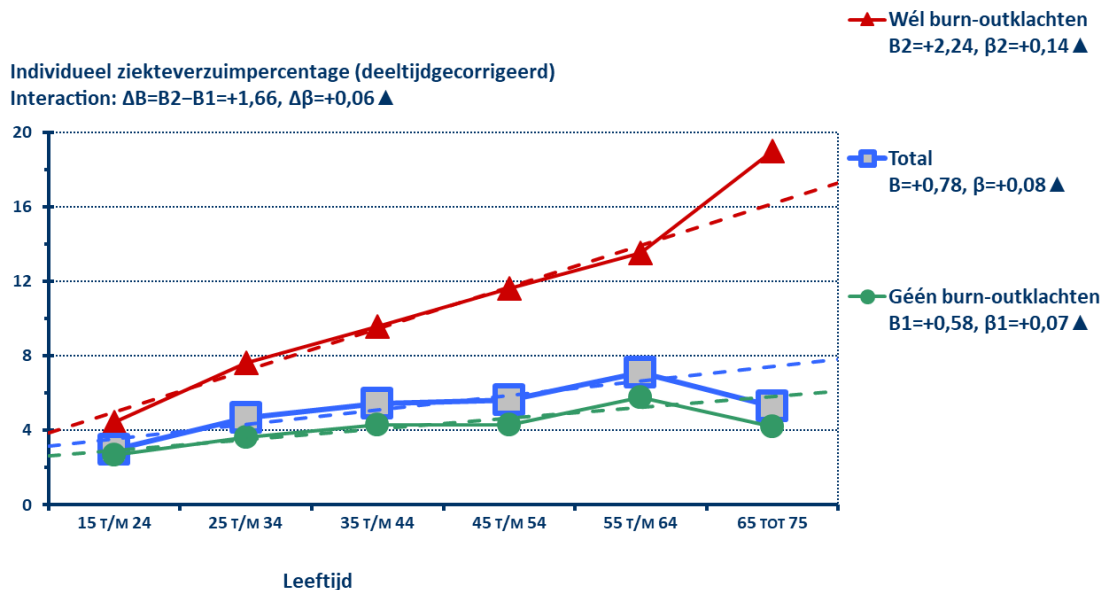
Figuur 1a en 1b: Verzuimpercentage van werknemers zonder (boven) en met (onder) burn-outklachten naar leeftijd. B is de regressiecoëfficiënt ofwel het hellingspercentage van de lijn tussen leeftijd en burn-outklachten, Beta is de gestandaardiseerde regressiecoëfficiënt. Significante maar kleine effecten (Cohen's $d < 0,20$) worden weergegeven met een open driehoekje (Δ/∇), en significante grote effecten (Cohen's $d \geq 0,20$) met een gesloten driehoekje ($\blacktriangle/\blacktriangledown$).
Bron: NEA 2014-2022.

Om het *werkgerelateerde* verzuimpercentage te berekenen is het verzuim dat niet werkgerelateerd is weggelaten. Dat wil zeggen dat voor NEA respondenten die de vraag: 'Heeft u de indruk dat deze klachten het gevolg waren van het werk dat u deed?' hebben beantwoord met 'Nee' of 'Weet niet', \ het ziekteverzuimpercentage alsnog op 0% is gezet. In het aangepaste verzuimpercentage worden met andere woorden alléén de verzuimdagen 'geteld' als men de antwoorden 'Ja, hoofdzakelijk gevolg van mijn werk' of 'Ja, voor een deel gevolg van mijn werk' had gegeven. Het *werkgerelateerde* verzuimpercentage varieert in de periode 2014 tussen de 1,49% (2014) en de 2,02% (2019). Voor werknemers zonder burn-outklachten ligt dit tussen de 0,85% (2014) en de 1,12% (2019), voor werknemers mét burn-outklachten tussen de 5,28 (2014)% en de 6,47% (2019). Het *werkgerelateerde* verzuimpercentage stijgt met de leeftijd. Uitzondering zijn de 65-74 jarigen mét burn-outklachten die een hoger *werkgerelateerd* verzuimpercentage kennen dan jongere leeftijdsgroepen. Onderstaande figuren geven een overzicht. In de bijlage de tabel met alle cijfers.

Figuur 2a en 2b: Verzuimpercentage van werknemers zonder (boven) en met (onder) burn-outklachten naar leeftijd. B is de regressiecoëfficiënt ofwel het hellingspercentage van de lijn tussen leeftijd en burn-outklachten, Beta is de gestandaardiseerde regressiecoëfficiënt. Significante maar kleine effecten (Cohen's d < 0,20) worden weergegeven met een open driehoekje (Δ/▽), en significante grote effecten (Cohen's d ≥ 0,20) met een gesloten driehoekje (▲/▼). Bron: NEA 2014-2022.

Tenslotte hebben we specifiek gekeken naar de samenhang tussen leeftijd en het verzuimpercentage, apart voor degenen met en degenen zonder burn-outklachten. We beperken deze analyse tot de meest recente meting, 2022. Hieruit blijkt dat er een en zeer sterke interactie is tussen burn-outklachten en leeftijd op het verzuimpercentage: Naarmate men ouder wordt, wordt het effect van burn-outklachten op het verzuimpercentage steeds groter¹. Dit geldt zowel voor het reguliere verzuimpercentage als voor het *werkgerelateerde* verzuimpercentage. Onderstaande figuur geeft het overzicht voor het reguliere verzuimpercentage. De figuur voor het werkgerelateerde verzuimpercentage en de tabellen staan in de bijlage.

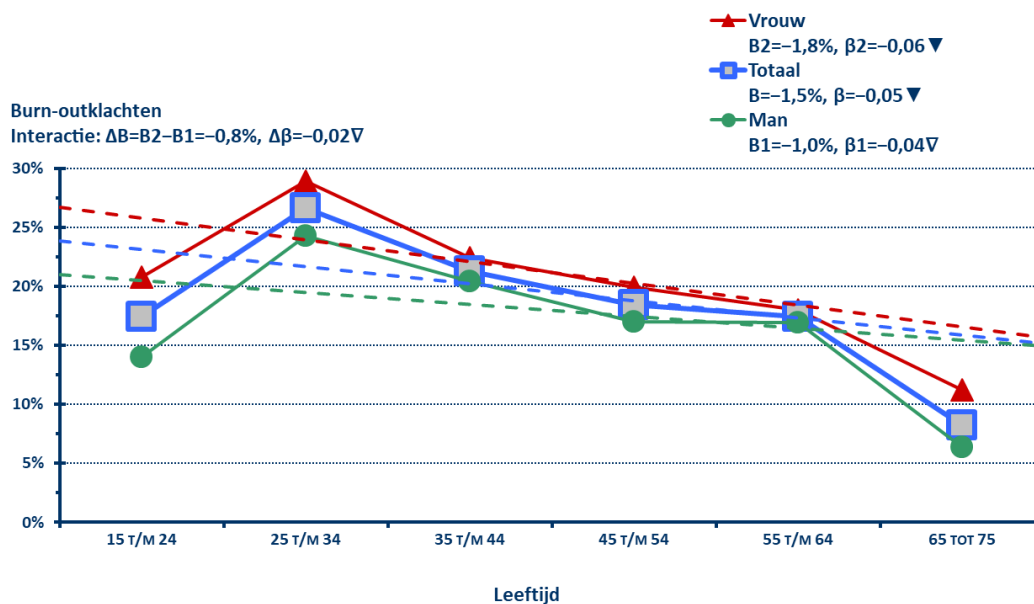

Figuur 3: Verzuimpercentage naar leeftijd en burn-outklachten. B is de regressiecoëfficiënt ofwel het hellingspercentage van de lijn tussen leeftijd en burn-outklachten, Beta is de gestandaardiseerde regressiecoëfficiënt. Significante maar kleine effecten (Cohen's $d < 0,20$) worden weergegeven met een open driehoekje (Δ/∇), en significante grote effecten (Cohen's $d \geq 0,20$) met een gesloten driehoekje ($\blacktriangle/\blacktriangledown$). Interactie geeft weer of de trend verschilt tussen de groepen.
Bron: NEA 2022

Met bovenstaande bedoelen overigens we *niet* dat burn-outklachten als zodanig in sterke mate stijgt met de leeftijd. Als we de prevalentie van burn-outklachten tussen leeftijdsgroepen vergelijken², dan stijgen de burn-outklachten van 15-24 jaar naar 25-34 jaar, en nemen daarna weer af. Alles bij elkaar is de daling in burn-outklachten naarmate men ouder is onder de vrouwen iets sterker dan onder de mannen (de stippellijnen zijn niet parallel), maar deze interactie is slechts zwak zie onderstaande figuur en de tabel in de bijlage.

¹ Een kleine kanttekening is dat de NEA *geen* longitudinaal onderzoek is waarin we dezelfde werknemers hebben 'gevolgd' naarmate ze steeds ouder worden. Het is daarmee niet uitgesloten dat de verschillen tussen de leeftijdsgroepen door andere factoren zijn ontstaan dan alleen het verschil in leeftijd, er kunnen tevens 'geboortecohort'-verschillen zijn.

² Dit beeld ontstaat als we de leeftijdsgroepen in 2022 onderling vergelijken. De NEA is *geen* longitudinaal onderzoek waarin we dezelfde werknemers hebben 'gevolgd' naarmate ze steeds ouder worden. Het is daarmee niet uitgesloten dat de verschillen tussen de leeftijdsgroepen door andere factoren zijn ontstaan dan alleen het verschil in leeftijd, er kunnen tevens 'geboortecohort'-verschillen zijn.

Figuur 4: Prevalentie van burn-outklachten naar leeftijd en geslacht. B is de regressiecoëfficiënt ofwel het hellingspercentage van de lijn tussen leeftijd en burn-outklachten, Beta is de gestandaardiseerde regressiecoëfficiënt. Significante maar kleine effecten (Cohen's $d < 0,20$) worden weergegeven met een open driehoekje (Δ/∇), en significante grote effecten (Cohen's $d \geq 0,20$) met een gesloten driehoekje ($\blacktriangle/\blacktriangledown$). Interactie geeft weer of de trend verschilt tussen de groepen. Bron: NEA 2022

Langdurig verzuim

1. Hoeveel mensen verzuimen (langdurig of kortdurend) door burn-outs?

Deze vraag is lastig te beantwoorden op basis van de beschikbare data. Daarom hebben we op de [NEA 2022](#) van TNO en CBS drie berekeningen gemaakt.

- Het percentage werknemers dat aangeeft dat de klachten van de vorige verzuimperiode psychische klachten zijn (d.w.z. psychische klachten, overspannenheid, burn-out).
Dat kun je zien als een indicatie van het totale verzuim door burn-out. Dit geldt voor 5,3% van alle werknemers. Gewogen naar populatie betreft het ruim 400.000 werknemers. Dit is een *overschatting* omdat er dus ook andere psychische klachten bij zitten.
- Het éxtra verzuim van mensen met burn-outklachten.
In de NEA 2022 heeft 57,6% van de werknemers ten minste één keer verzuimd in 2022; in de groep zonder burn-out-klachten is dat 54,6%. Het verschil is 3,0 procentpunt en $3,0\%/57,6\% = 5,5\%$. Met andere woorden, 5,5% van de werknemers die ten minste één keer verzuimen is toe te schrijven aan het hebben van burn-out-klachten. In 2022 hadden naar schatting 57,6% van de 8.011.677 werknemers = 4.614.726 werknemers ten minste één keer verzuimd. Zonder burn-out-klachten zou dat zijn geweest 54,6% van de 8.011.677 werknemers = 4.374.376 werknemers. Het verschil is het aantal mensen dat wegens burn-outklachten verzuimde: 240.350 werknemers. Ook dit is een *overschatting* omdat niet iedereen met burn-outklachten daadwerkelijk een burn-out heeft.
- Het éxtra verzuim van mensen met de (door een arts vastgestelde) beroepsziekte burn-out. (let op, de populatieaantallen zijn hier iets anders omdat deze vraag in een split half van het design zat).
In de NEA 2022 heeft 58,3% van de werknemers ten minste één keer verzuimd in 2022; in de groep zonder de door een arts gediagnostiseerde beroepsziekte burn-out is dat 57,5%. Het verschil is 0,8 procentpunt en $0,8\%/58,3\% = 1,4\%$. Met andere woorden, 1,4% van de werknemers die ten minste

één keer verzuimen is toe te schrijven aan het hebben van de door een arts gediagnostiseerde beroepsziekte burn-out. Hetgeen neerkomt op $0,8\% * 7.748.177 = 61.985$ werknemers. Dit is een *onderschatting* aangezien er ook werknemers zijn die een burn-out hebben, maar waar dat niet als beroepsziekte is gediagnostiseerd.

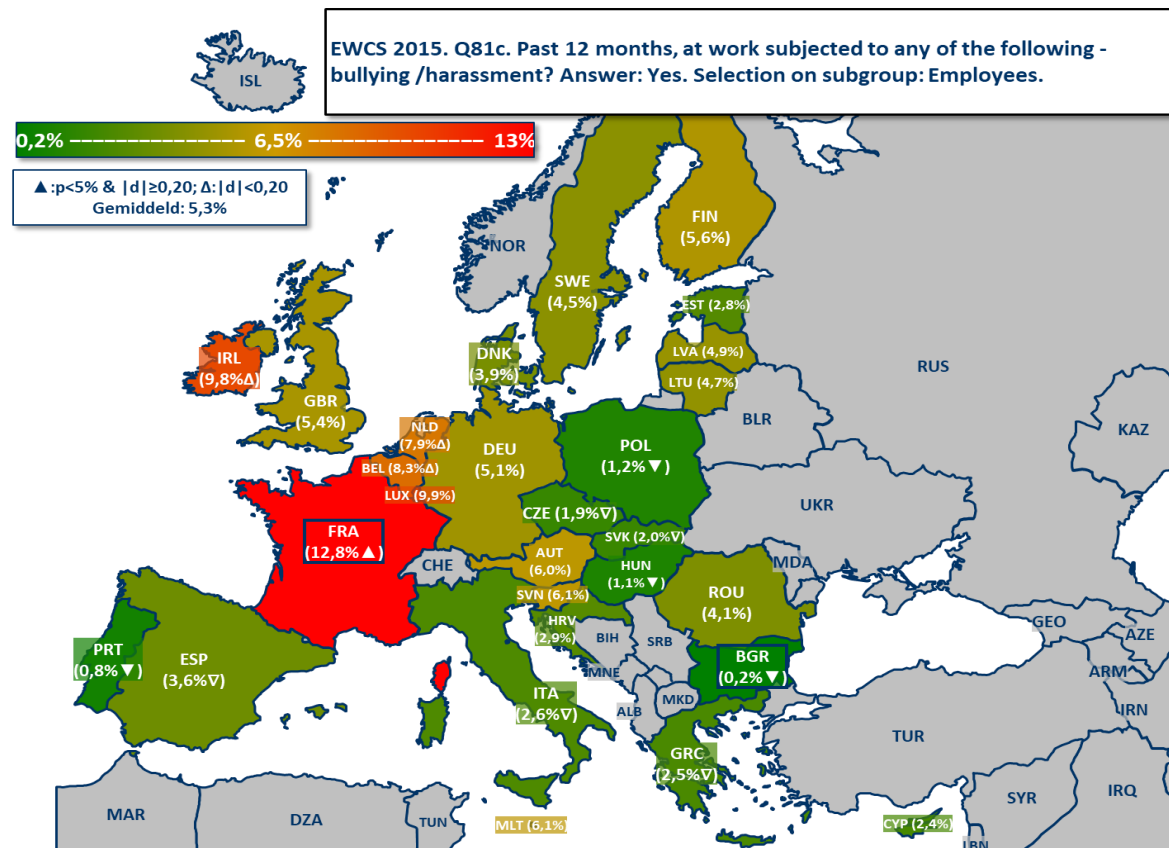
Geen van de drie schattingen geeft dus een perfect beeld, maar we zouden adviseren om het tweede getal, met de daarbij relevante kanttekeningen, als de beste schatting op dit moment te rapporteren.

2. Welk percentage van het historisch hoge ziekteverzuim kan toegeschreven worden aan long-covid? Op basis van de beschikbare monitoringdata kunnen we hier geen uitspraken over doen.

Pesten op het werk Nederland versus Europa

2015

In de [European Working Conditions Survey](#) (EWCS) 2015 gaf gemiddeld 5,3% van de Europese werknemers aan in de afgelopen 12 maanden te maken gehad te hebben met Bullying/harrasment (in de Nederlandse vragenlijst “Pesten/Intimidatie”). In Nederland lag dit percentage op 7,9 procent. Onderstaand de kaart van Europa met de cijfers per land, in de bijlage de bijbehorende tabel. Kanttekening bij de cijfers is de percentages onder zelfstandigen soms gebaseerd zijn op een hele kleine groep respondenten. Het advies is om die cijfers met de nodige voorzichtigheid te interpreteren.

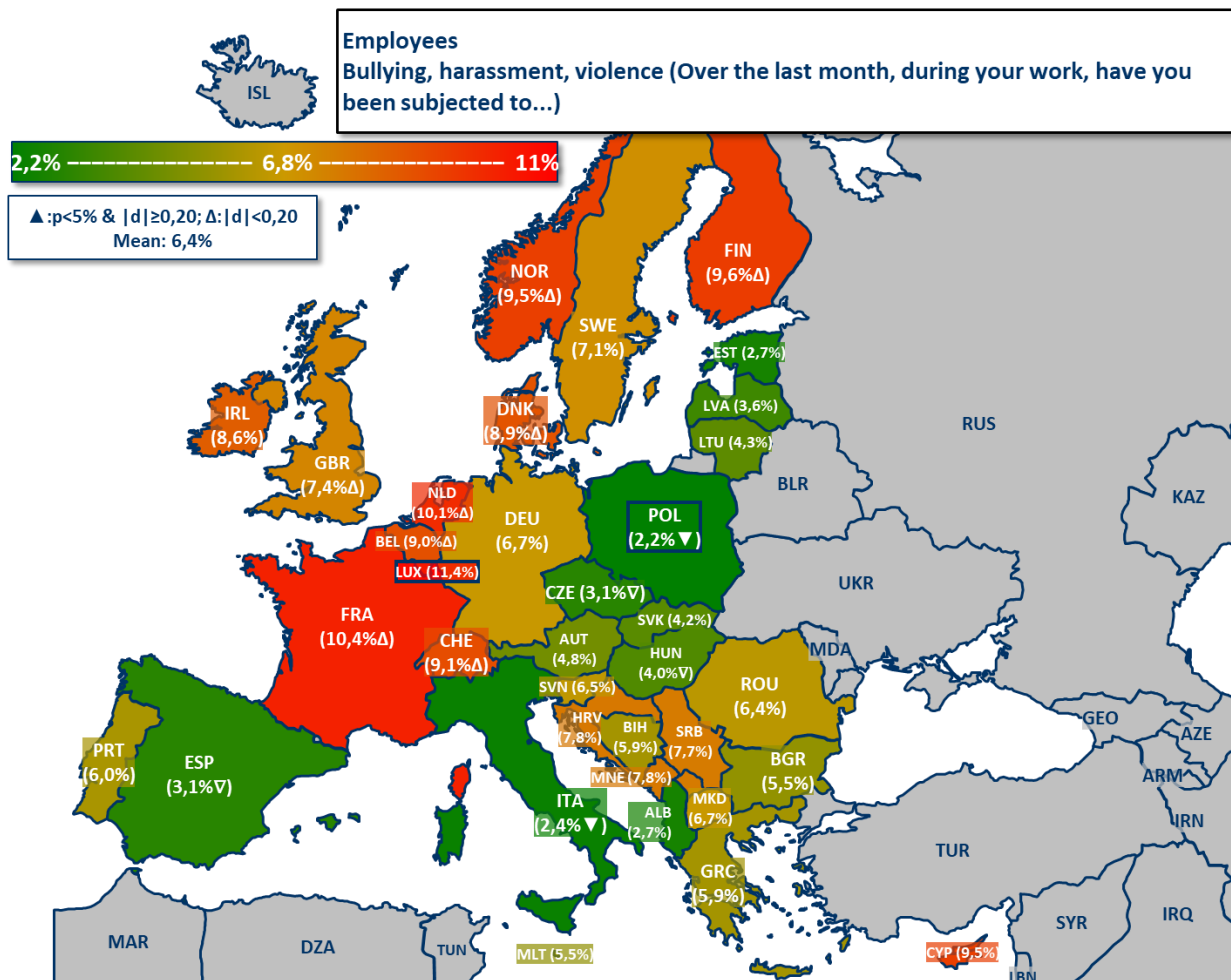

2021

Ook in EWCS 2021 scoort Nederland hoog als het gaat om pesten op het werk. Gemiddeld had 6,4% van de Europese werknemers te maken gehad met “bullying, harrassment, violence”. In Nederland lag dat op 10,1%. Onderstaand de kaart van Europa met de cijfers per land, in de bijlage de bijbehorende tabellen en figuren.

Het beeld dat Nederland het ten aanzien van ongewenst gedrag (en niet alleen pesten) relatief slecht doet is een beeld dat al jaren bestaat. Hoofdstuk 4 van onderstaande publicatie laat een beeld zien op alle indicatoren. [Intensivering van werk in Nederland. Wat is het, waar staan we en wat te doen? | Working Paper | WRR](#)

Verklaringen zijn mogelijk deels inhoudelijk, in landen waar veel in de dienstensector (met mensen) gewerkt wordt is de kans op ongewenst gedrag groter dan in bv de landbouw, maar mogelijk ook een cultuur/taal ding. De EWCS wordt in meerdere talen afgenomen verschillende vertalingen van de concepten zijn wellicht ook van invloed op de beantwoording. Alleen dat hebben we nog nooit goed kunnen onderzoeken/hard maken.

Bijlagen

Verzuim

Tabel 1: Ziekteverzuimpercentage (%) naar leeftijd en het hebben van burn-outklachten.

		In de cellen: • Individueel ziekteverzuimpercentage (deeltijdgecorrigeerd) [Gemiddelde]									
		Jaar [▲ ▽: subgroep vs vorige subgroep]									
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	B (β) p
		[8,4%]	[9,4%]	[9,6%]	[9,3%]	[13,7%]	[12,8%]	[12,7%]	[10,9%]	[13,2%]	
Burn-outklachten											
· Nee	Leeftijd										
	· 15-24	1,79	1,57	1,82Δ	1,64	1,96Δ	2,12	2,24	2,25	2,67Δ	+0,12 (+0,05)Δ
	N	5.136	5.846	5.824	5.741	8.332	8.026	7.914	6.540	8.049	61.410
	· 25-34	2,40	2,82Δ	2,74	2,40▽	2,95Δ	2,97	2,97	2,95	3,64Δ	+0,11 (+0,03)Δ
	N	6.521	7.485	7.432	7.111	10.428	9.702	9.607	8.098	9.388	75.773
	· 35-54	3,20	3,52Δ	3,16▽	3,25	3,52Δ	3,56	3,54	3,65	4,31Δ	+0,10 (+0,02)Δ
	N	14.675	16.400	16.055	15.135	21.494	19.736	19.526	16.343	18.642	158.006
	· 55-64	4,60	4,82	4,73	5,01	5,13	5,14	5,00	5,32	5,76	+0,12 (+0,02)Δ
	N	5.179	5.912	6.165	5.969	8.975	8.485	8.954	7.698	9.011	66.348
	· 65-74	1,66	1,80	2,81	2,45	3,87▲	4,46	4,39	4,25	4,20	+0,34 (+0,06)▲
N	562	718	811	818	1.368	1.380	1.532	1.333	1.778	10.300	
Totaal	3,01	3,24Δ	3,12	3,09	3,44Δ	3,51	3,51	3,62	4,17Δ	+0,12 (+0,03)Δ	
N	32.073	36.361	36.287	34.774	50.599	47.330	47.534	40.012	46.868	371.837	
· Ja	Leeftijd										
	· 15-24	3,71	3,26	3,18	3,50	4,06	4,49	3,41▼	5,21▲	4,44	+0,17 (+0,04)Δ
	N	482	489	675	627	1.278	1.098	1.019	914	1.679	8.260
	· 25-34	5,87	6,08	5,71	6,37	7,21	7,18	6,51	8,37▲	7,61	+0,26 (+0,04)Δ
	N	1.293	1.310	1.521	1.707	2.728	2.563	2.610	2.446	3.354	19.532
	· 35-54	8,06	9,25Δ	8,31	9,37	9,10	9,88	9,39	9,50	10,5Δ	+0,23 (+0,03)Δ
	N	2.566	2.628	2.787	2.882	4.469	3.998	3.597	3.357	4.571	30.855
	· 55-64	11,7	12,5	12,4	12,7	13,2	12,9	14,0	13,7	13,5	+0,23 (+0,02)Δ
	N	988	1.143	1.141	1.265	1.848	1.819	1.444	1.402	1.839	12.890
	· 65-74	15,1	25,3	7,31	6,64	16,7▲	19,1	21,3	16,9	19,0	+1,03 (+0,07)
N	14	16	29	61	88	140	117	107	145	717	
Totaal	7,82	8,69Δ	7,86▽	8,64Δ	8,78	9,26	8,75	9,50Δ	9,38	+0,18 (+0,02)Δ	
N	5.342	5.585	6.153	6.542	10.411	9.620	8.788	8.226	11.587	72.255	
Totaal	Leeftijd										
	· 15-24	1,96	1,70▽	1,96Δ	1,82	2,24Δ	2,41	2,37	2,61Δ	2,98Δ	+0,14 (+0,05)▲
	N	5.618	6.335	6.499	6.368	9.611	9.125	8.934	7.454	9.728	69.670
	· 25-34	2,97	3,30	3,24	3,17	3,84Δ	3,85	3,72	4,21Δ	4,69Δ	+0,19 (+0,04)Δ
	N	7.813	8.795	8.953	8.818	13.156	12.266	12.217	10.545	12.742	95.305
	· 35-54	3,92	4,31Δ	3,92▽	4,23Δ	4,48	4,63	4,45	4,64	5,53Δ	+0,15 (+0,03)Δ
	N	17.241	19.028	18.842	18.017	25.963	23.734	23.123	19.700	23.213	188.861
	· 55-64	5,73	6,06	5,93	6,35	6,51	6,51	6,25	6,62	7,08	+0,13 (+0,02)Δ
	N	6.168	7.055	7.306	7.233	10.824	10.305	10.398	9.100	10.850	79.238
	· 65-74	1,98	2,31	2,96	2,74	4,64▲	5,81Δ	5,59	5,19	5,31	+0,46 (+0,07)▲
N	576	734	840	879	1.456	1.520	1.649	1.440	1.923	11.017	
Totaal	3,70	3,96Δ	3,81	3,97	4,35Δ	4,48	4,33	4,62Δ	5,20Δ	+0,16 (+0,03)Δ	
N	37.415	41.946	42.440	41.316	61.009	56.950	56.322	48.238	58.455	444.091	

Noot. Gemiddelden zijn getoetst met ANOVA. Contrast: subgroep vs vorige subgroep. ▲ en ▼: p<0,05 en Cohen's d≥0,10. Δ en ▽: p<0,05 maar Cohen's d<0,10. Trendanalyse: B = ONgestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

Bron: NEA 2014-2022

Tabel 2: *Werkgerelateerd*³ ziekteverzuimpercentage (%) naar leeftijd en het hebben van burn-outklachten.

		In de cellen: Verzuimpercentage als we alléén <i>werkgerelateerd</i> verzuim betrekken [Gemiddelde]									
		Jaar [▲ ▽: subgroep vs vorige subgroep]									
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	B (β) p
		[8,4%]	[9,4%]	[9,6%]	[9,3%]	[13,7%]	[12,8%]	[12,7%]	[10,9%]	[13,2%]	
Burn-outklachten											
· Nee	Leeftijd										
	· 15-24	0,32	0,26	0,23	0,23	0,37Δ	0,33	0,37	0,30	0,26	+0,004 (+0,003)
	N	5.136	5.846	5.824	5.741	8.332	8.026	7.914	6.540	8.049	61.410
	· 25-34	0,66	0,93Δ	0,80	0,71	0,95Δ	1,01	0,90	0,90	0,85	+0,02 (+0,01)
	N	6.521	7.485	7.432	7.111	10.428	9.702	9.607	8.098	9.388	75.773
	· 35-54	1,00	1,10	1,04	1,10	1,21	1,24	1,09▽	1,13	1,23	+0,02 (+0,01)Δ
	N	14.675	16.400	16.055	15.135	21.494	19.736	19.526	16.343	18.642	158.006
	· 55-64	1,30	1,38	1,38	1,58	1,54	1,76	1,48▽	1,68	1,60	+0,04 (+0,01)Δ
	N	5.179	5.912	6.165	5.969	8.975	8.485	8.954	7.698	9.011	66.348
	· 65-74	0,12	0,06	0,49	0,81	0,63	0,86	1,22	1,18	0,83	+0,11 (+0,04)Δ
N	562	718	811	818	1.368	1.380	1.532	1.333	1.778	10.300	
	Totaal	0,85	0,95	0,91	0,95	1,06Δ	1,12	1,01▽	1,05	1,04	+0,02 (+0,01)Δ
N		32.073	36.361	36.287	34.774	50.599	47.330	47.534	40.012	46.868	371.837
· Ja	Leeftijd										
	· 15-24	2,08	1,71	1,79	2,13	2,12	2,37	1,46▼	2,33▲	1,79	-0,01 (-0,003)
	N	482	489	675	627	1.278	1.098	1.019	914	1.679	8.260
	· 25-34	4,37	4,24	3,86	4,69	5,24	5,13	4,31	6,08▲	4,38▼	+0,08 (+0,01)
	N	1.293	1.310	1.521	1.707	2.728	2.563	2.610	2.446	3.354	19.532
	· 35-54	5,52	6,56	5,84	6,83	6,64	7,26	6,42	6,42	6,56	+0,08 (+0,01)
	N	2.566	2.628	2.787	2.882	4.469	3.998	3.597	3.357	4.571	30.855
	· 55-64	7,26	8,02	8,53	8,23	9,08	8,75	9,36	8,37	8,53	+0,12 (+0,01)
	N	988	1.143	1.141	1.265	1.848	1.819	1.444	1.402	1.839	12.890
	· 65-74	15,1	15,5	5,42	3,72	9,69	11,2	15,1	8,92	13,5	+0,70 (+0,05)
N	14	16	29	61	88	140	117	107	145	717	
	Totaal	5,28	5,92	5,40	6,07Δ	6,17	6,47	5,82▽	6,23	5,63▽	+0,04 (+0,01)
N		5.342	5.585	6.153	6.542	10.411	9.620	8.788	8.226	11.587	72.255
Totaal	Leeftijd										
	· 15-24	0,47	0,37	0,39	0,42	0,60Δ	0,57	0,49	0,55	0,52	+0,02 (+0,01)Δ
	N	5.618	6.335	6.499	6.368	9.611	9.125	8.934	7.454	9.728	69.670
	· 25-34	1,28	1,42	1,32	1,48	1,84Δ	1,87	1,63▽	2,10Δ	1,77▽	+0,08 (+0,02)Δ
	N	7.813	8.795	8.953	8.818	13.156	12.266	12.217	10.545	12.742	95.305
	· 35-54	1,67	1,85	1,75	2,02Δ	2,14	2,26	1,92▽	2,03	2,28Δ	+0,06 (+0,01)Δ
	N	17.241	19.028	18.842	18.017	25.963	23.734	23.123	19.700	23.213	188.861
· 55-64	2,26	2,45	2,50	2,74	2,83	2,99	2,57▽	2,71	2,77	+0,05 (+0,01)Δ	
N	6.168	7.055	7.306	7.233	10.824	10.305	10.398	9.100	10.850	79.238	
· 65-74	0,48	0,40	0,66	1,01	1,18	1,82	2,21	1,76	1,79	+0,21 (+0,05)▲	
N	576	734	840	879	1.456	1.520	1.649	1.440	1.923	11.017	
	Totaal	1,49	1,61	1,56	1,76Δ	1,93Δ	2,02	1,76▽	1,94Δ	1,95	+0,06 (+0,01)Δ
N		37.415	41.946	42.440	41.316	61.009	56.950	56.322	48.238	58.455	444.091

Noot. Gemiddelden zijn getoetst met ANOVA. Contrast: subgroep vs vorige subgroep. ▲ en ▼: $p < 0,05$ en Cohen's $d \geq 0,10$. Δ en ▽: $p < 0,05$ maar Cohen's $d < 0,10$. Trendanalyse: B = ONgestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

Bron: NEA 2014-2022

³ Werkgerelateerd ziekteverzuimpercentage wil zeggen als men op de vraag: 'Heeft u de indruk dat deze klachten het gevolg waren van het werk dat u deed?' heeft geantwoord: 'Nee' of 'Weet niet', dan is het ziekteverzuimpercentage alsnog op 0% gezet, en worden in het aangepaste verzuimpercentage met andere woorden alléén de verzuimdagen 'geteld' als men de antwoorden 'Ja, hoofdzakelijk gevolg van mijn werk' of 'Ja, voor een deel gevolg van mijn werk' had gegeven

Tabel 3: Ziekte verzuimpercentage naar burn-outklachten en leeftijd.

	Totaal	In de cellen: • Individueel ziekteverzuimpercentage (deeltijdgecorrigeerd) [Gemiddelde]							B (β) p
		Leeftijd [▲ ▼: subgroep vs vorige subgroep]							
		15 t/m 24 [16,6%]	25 t/m 34 [21,8%]	35 t/m 44 [19,4%]	45 t/m 54 [20,3%]	55 t/m 64 [18,6%]	65-74 [3,3%]		
Burn-outklachten									
- Nee	4,17	2,67	3,64Δ	4,32Δ	4,30	5,76▲	4,20▼	+0,58 (+0,07)▲	
N	46.868	8.049	9.388	8.920	9.722	9.011	1.778	46.868	
- Ja	9,38	4,44	7,61▲	9,59Δ	11,6Δ	13,5Δ	19,0▲	+2,24 (+0,14)▲	
N	11.587	1.679	3.354	2.406	2.164	1.839	145	11.587	
Totaal	5,20	2,98	4,69▲	5,44Δ	5,62	7,08▲	5,31▼	+0,78 (+0,08)▲	
N	58.455	9.728	12.742	11.326	11.886	10.850	1.923	58.455	

Noot. Gemiddelden zijn getoetst met ANOVA. Contrast: subgroep vs vorige subgroep. ▲ en ▼: p<0,05 en Cohen's d≥0,10. Δ en ▽: p<0,05 maar Cohen's d<0,10. Trendanalyse: B = ONgestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

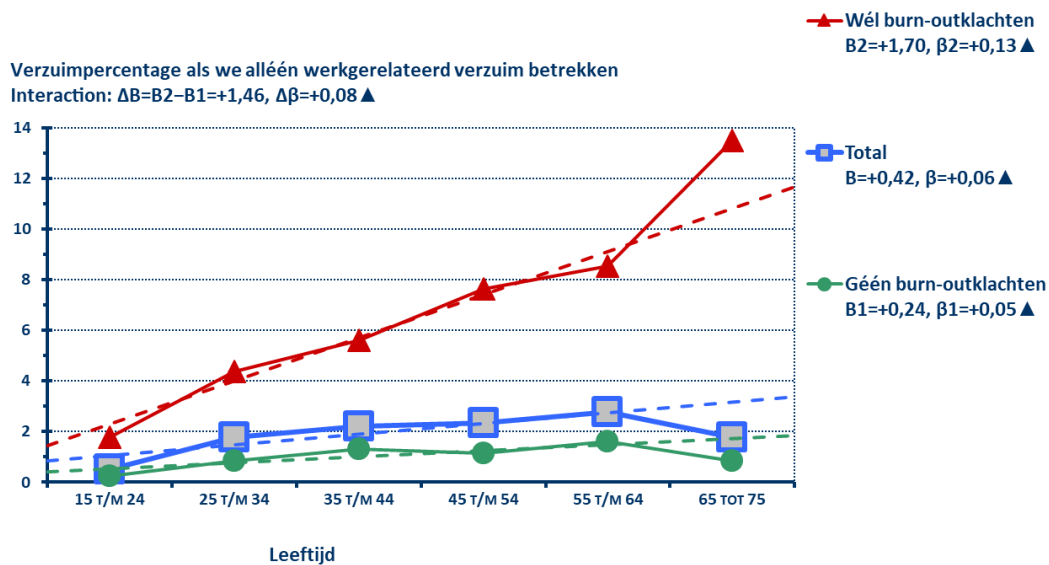
Bron: NEA 2022

Tabel 4: Werkgerelateerde verzuimpercentage naar burn-outklachten en leeftijd.

	Totaal	In de cellen: Verzuimpercentage als we alléén werkgerelateerd verzuim betrekken [Gemiddelde]							B (β) p
		Leeftijd [▲ ▼: subgroep vs vorige subgroep]							
		15 t/m 24 [16,6%]	25 t/m 34 [21,8%]	35 t/m 44 [19,4%]	45 t/m 54 [20,3%]	55 t/m 64 [18,6%]	65-74 [3,3%]		
Burn-outklachten									
- Nee	1,04	0,26	0,85Δ	1,31Δ	1,15	1,60Δ	0,83▼	+0,24 (+0,05)▲	
N	46.868	8.049	9.388	8.920	9.722	9.011	1.778	46.868	
- Ja	5,63	1,79	4,38▲	5,60Δ	7,62▲	8,53	13,5▲	+1,70 (+0,13)▲	
N	11.587	1.679	3.354	2.406	2.164	1.839	145	11.587	
Totaal	1,95	0,52	1,77▲	2,22Δ	2,33	2,77Δ	1,79▼	+0,42 (+0,06)▲	
N	58.455	9.728	12.742	11.326	11.886	10.850	1.923	58.455	

Noot. Gemiddelden zijn getoetst met ANOVA. Contrast: subgroep vs vorige subgroep. ▲ en ▼: p<0,05 en Cohen's d≥0,10. Δ en ▽: p<0,05 maar Cohen's d<0,10. Trendanalyse: B = ONgestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

Bron: NEA 2022

Tabel 5: Prevalentie van Burn-outklachten naar leeftijd.

	Totaal	In de cellen: % Burn-outklachten						B (β) p
		Leeftijd [▲ ▼: subgroep vs vorige subgroep]						
		15 t/m 24 [16,4%]	25 t/m 34 [21,5%]	35 t/m 44 [19,3%]	45 t/m 54 [20,5%]	55 t/m 64 [19,0%]	65-74 [3,4%]	
Geslacht								
Man	18,3%	14,0%	24,3%▲	20,4%▼	17,0%▼	16,9%	6,4%▼	-1,0% (-0,04)▼
N	31.390	4.922	6.614	5.990	6.355	6.219	1.290	31.390
Vrouw	21,9%	20,8%	28,9%▲	22,4%▼	19,9%▼	18,0%▼	11,2%▼	-1,8% (-0,06)▼
N	29.629	5.095	6.502	5.764	6.133	5.369	767	29.630
Totaal	20,0%	17,4%	26,6%▲	21,3%▼	18,4%▼	17,4%▼	8,2%▼	-1,5% (-0,05)▼
N	61.019	10.017	13.116	11.754	12.488	11.587	2.057	61.019

Noot. Percentages zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Contrast: subgroep vs vorige subgroep. ▲ en ▼ : $p < 0,05$ en Cohen's $d \geq 0,10$. Δ en ▽ : $p < 0,05$ maar Cohen's $d < 0,10$. Trendanalyse: B = ONgestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

Bron: NEA 2022

Pesten op het werk Nederland versus Europa

EWCS 2015

Column percentages	Countid. Country [▲ ▽: subgroup vs rest]																								Total											
	Belgium	Bulgaria	Czech Republic	Denmark	Germany	Estonia	Greece	Spain	France	Ireland	Italy	Cyprus	Latvia	Lithuania	Luxembourg	Hungary	Malta	Netherlands	Austria	Poland	Portugal	Romania	Slovenia	Slovakia		Finland	Sweden	United Kingdom	Croatia							
[y15_Q7] Q7. Are you working as an employee or are you self-employed?																																				
· 1 Employee	[y15_Q81c] Q81c. Past 12 months, at work subjected to any of the following - bullying /harassment?																																			
	· 1	0,2%																																		
	Yes	8,3%▲	▼	1,9%▽	3,9%	5,1%	2,8%	▽	▽	2,5%	3,6%	12,8%	▲	9,8%Δ	2,6%▽	2,4%	4,9%	4,7%	9,9%	1,1%	▼	6,1%	7,9%Δ	6,0%	▼	▼	0,8%	4,1%	6,1%	2,0%▽	5,6%	4,5%	5,4%	2,9%	5,3%	
	· 2	91,7%	99,8%	98,1%						97,2	97,5	96,4%	87,2%	90,2%	97,4%	97,6				95,3	90,1	98,9														
	No	▽	▲	Δ	96,1%	94,9%	%	%Δ	Δ	▼	▽	Δ	%	95,1%	%	%	%▲	93,9%	92,1%▽	%	▲	▲	95,9%	93,9%	Δ	%	95,5%	94,6%	%							
· N	624	417	685	419	5.754	92	365	2.335	3.881	258	2.542	48	122	184	38	571	26	1.144	576	2.122	555	1.130	122	340	322	722	4.235	214							29.8	
· 2 Self-employed	[y15_Q81c] Q81c. Past 12 months, at work subjected to any of the following - bullying /harassment?																																			
	· 1																																			
	Yes	3,6%	0%	2,5%	4,5%	2,0%	6,3%	0,7%	1,6%	6,2%▲	1,6%	3,8%Δ	0%	5,2%	2,2%	##	1,4%	##	2,3%	0%	0%	1,4%	3,4%	2,8%	0%	2,2%	4,8%	0,9%▽	0,9%							2,3%
	· 2																																			
	No	96,4%	100%	97,5%	95,5%	98,0%	%	%	98,4%	▼	98,4%	▽	%	94,8%	%	##	%	##	97,7%	100%	100%	98,6%	96,6%	97,2%	100%	%	95,2%	Δ	%							
· N	95	72	123	24	690	11	217	518	386	60	967	10	20	31	4	92	4	198	82	366	180	225	20	47	69	59	796	35								5.39
Total	[y15_Q81c] Q81c. Past 12 months, at work subjected to any of the following - bullying /harassment?																																			
	· 1																																			
	Yes	7,7%Δ	▼	2,0%▽	4,0%	4,8%	3,2%	▽	▽	1,8%	3,2%	12,2%	▲	8,2%Δ	3,0%▽	1,9%	4,9%	4,3%	9,6%	1,1%	▼	5,5%	7,1%Δ	5,3%	▼	▼	0,9%	4,0%	5,7%	1,7%▽	5,0%	4,5%	4,6%	2,6%	4,9%	
	· 2																																			
	No	92,3%	99,9%	98,0%						96,8	98,2	96,8%	87,8%	91,8%	97,0%	98,1				95,7	90,4	98,9														
· N	719	488	808	444	6.444	103	582	2.852	4.267	318	3.510	58	142	215	42	663	30	1.341	658	2.488	735	1.355	142	386	391	781	5.031	250								35.2
Note. Percentages are column percentages, and are tested with the Pearson χ^2 -test (horizontal comparisons). Contrast: subgroup vs rest. ▲ and ▼: p<0,05 and Cohen's d≥0,20. Δ and ▽: p<0,05 but Cohen's d<0,20. # n<10																																				

EWCS 2021

European Working Conditions Telephone Survey (EWCTS) 2021 (March–November)

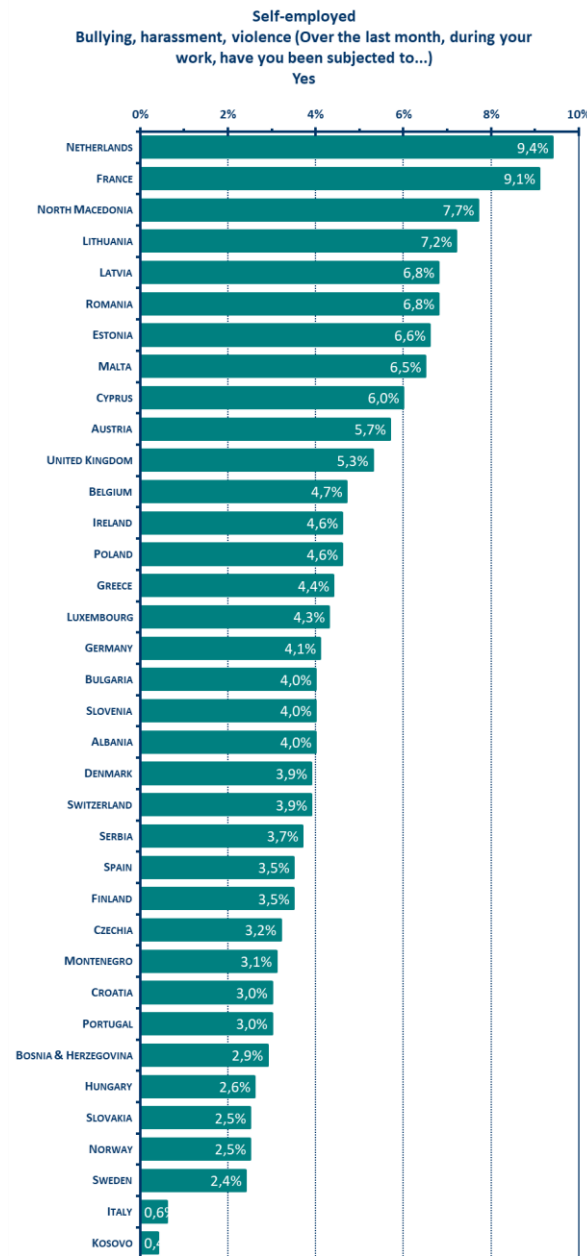
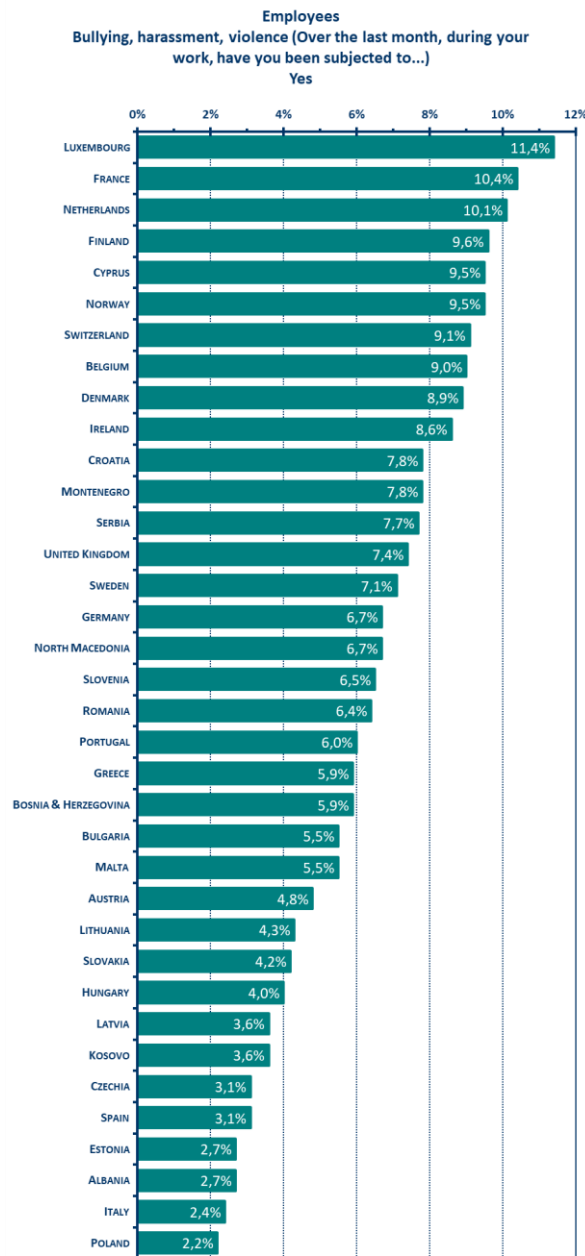
<https://www.eurofound.europa.eu/publications/series/european-working-conditions-telephone-survey-2021>

	United					Nether-					Switzer-								
	Germany	Kingdom	France	Italy	Spain	Poland	lands	Romania	Czechia	Sweden	Belgium	Portugal	land	Hungary	Austria	Greece	Bulgaria	Denmark	
	[16,9%]	[13,5%]	[11,3%]	[9,2%]	[8,2%]	[6,7%]	[3,8%]	[3,2%]	[2,1%]	[2,1%]	[2,0%]	[2,0%]	[1,9%]	[1,8%]	[1,8%]	[1,6%]	[1,2%]	[1,2%]	
Are you working as an employee or are you self-employed?																			
· Employees	Bullying, harassment, violence (Over the last month, during your work, have you been subjected to...)																		
	· % Yes	6,7%	7,4%Δ	10,4%Δ	2,4%▼	3,1%∇	2,2%▼	10,1%Δ	6,4%	3,1%∇	7,1%	9,0%Δ	6,0%	9,1%Δ	4,0%∇	4,8%	5,9%	5,5%	8,9%Δ
	- UNweighted-N	2.483	1.211	1.872	1.577	1.627	1.567	1.089	1.090	1.138	1.059	2.494	1.055	704	1.001	1.061	896	998	1.119
	- Proportional-N	7.433	5.461	4.606	3.511	3.244	2.474	1.583	1.299	852	878	848	789	802	745	754	530	496	537
· Self-employed	Bullying, harassment, violence (Over the last month, during your work, have you been subjected to...)																		
	· % Yes	4,1%	5,3%	9,1%▲	0,6%▼	3,5%	4,6%	9,4%Δ	6,8%	3,2%	2,4%	4,7%	3,0%	3,9%	2,6%	5,7%	4,4%	4,0%	3,9%
	- UNweighted-N	234	202	264	498	297	346	119	106	177	149	298	181	83	188	114	299	182	89
	- Proportional-N	596	942	769	868	627	687	216	225	144	111	92	146	88	131	88	237	96	32
Total	Bullying, harassment, violence (Over the last month, during your work, have you been subjected to...)																		
	· % Yes	6,6%	7,1%Δ	10,2%Δ	2,1%▼	3,2%∇	2,7%∇	10,1%Δ	6,5%	3,1%∇	6,6%	8,6%Δ	5,5%	8,6%Δ	3,8%∇	4,9%	5,5%	5,3%	8,6%Δ
	- UNweighted-N	2.717	1.413	2.136	2.075	1.924	1.913	1.208	1.196	1.315	1.208	2.792	1.236	787	1.189	1.175	1.195	1.180	1.208
	- Proportional-N	8.029	6.403	5.375	4.378	3.871	3.161	1.799	1.524	996	989	940	935	890	877	842	767	592	569

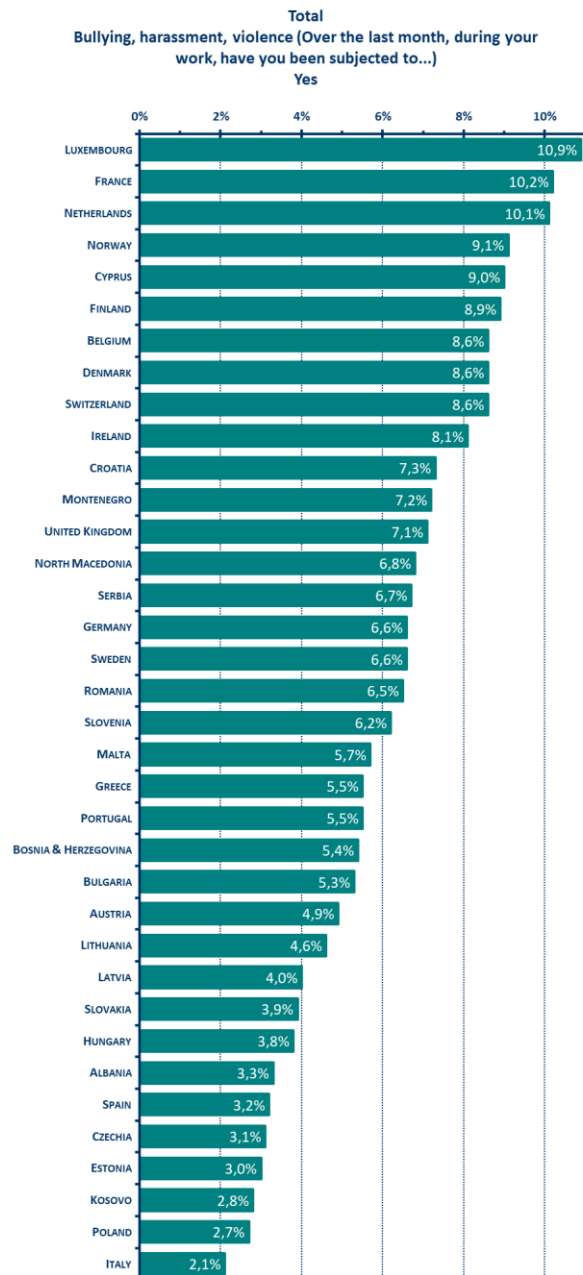
		Serbia [1,1%]	Norway [1,1%]	Finland [1,1%]	Slovakia [1,0%]	Ireland [1,0%]	Croatia [0,7%]	Lithuani a [0,5%]	Albania [0,5%]	Bosnia & Herze- govina [0,5%]	Slovenia [0,4%]	Latvia [0,4%]	North Mace- donia [0,3%]	Estonia [0,3%]	Cyprus [0,2%]	Kosovo [0,1%]	Luxem- bourg [0,1%]	Malta [0,1%]	Monte- negro [0,1%]	Total
Are you working as an employee or are you self-employed?																				
· Employees	Bullying, harassment, violence (Over the last month, during your work, have you been subjected to...)																			
	· % Yes	7,7%	9,5% Δ	9,6% Δ	4,2%	8,6%	7,8%	4,3%	2,7%	5,9%	6,5%	3,6%	6,7%	2,7%	9,5%	3,6%	11,4%	5,5%	7,8%	6,4%
	- UNweighted-N	634	2.087	1.132	996	1.027	1.064	1.093	500	609	1.575	1.049	610	1.096	800	555	814	838	643	41.163
	- Proportional-N	416	512	442	409	403	286	226	133	187	167	149	123	116	72	51	54	44	34	40.668
· Self-employed	Bullying, harassment, violence (Over the last month, during your work, have you been subjected to...)																			
	· % Yes	3,7%	2,5%	3,5%	2,5%	4,6%	3,0%	7,2%	4,0%	2,9%	4,0%	6,8%	7,7%	6,6%	6,0%	0,4%	4,3%	6,5%	3,1%	4,6%
	- UNweighted-N	103	109	133	180	154	116	150	160	125	158	143	118	98	105	181	74	110	100	6.143
	- Proportional-N	125	27	59	82	61	33	32	95	40	18	21	22	10	12	16	4	7	5	6.763
Total	Bullying, harassment, violence (Over the last month, during your work, have you been subjected to...)																			
	· % Yes	6,7%	9,1% Δ	8,9% Δ	3,9% ∇	8,1%	7,3%	4,6%	3,3%	5,4%	6,2%	4,0%	6,8%	3,0%	9,0%	2,8%	10,9%	5,7%	7,2%	6,1%
	- UNweighted-N	737	2.196	1.265	1.176	1.181	1.180	1.243	660	734	1.733	1.192	728	1.194	905	736	888	948	743	47.306
	- Proportional-N	541	539	501	491	464	319	259	228	227	186	170	145	126	84	67	58	51	40	47.431

The EWCTS was weighted to adjust for non-response and coverage error. The responding sample was calibrated to recent *Labour Force Survey* estimates of the working population. Age, sex, region, occupation and sector breakdowns were used in calibration (*'9026_ewcts_2021 ukds_readme_file.pdf'*; <https://www.eurofound.europa.eu/surveys/european-working-conditions-surveys/european-working-conditions-telephone-survey-2021/ewcts-2021-methodology/ewcts-2021-weighting>).

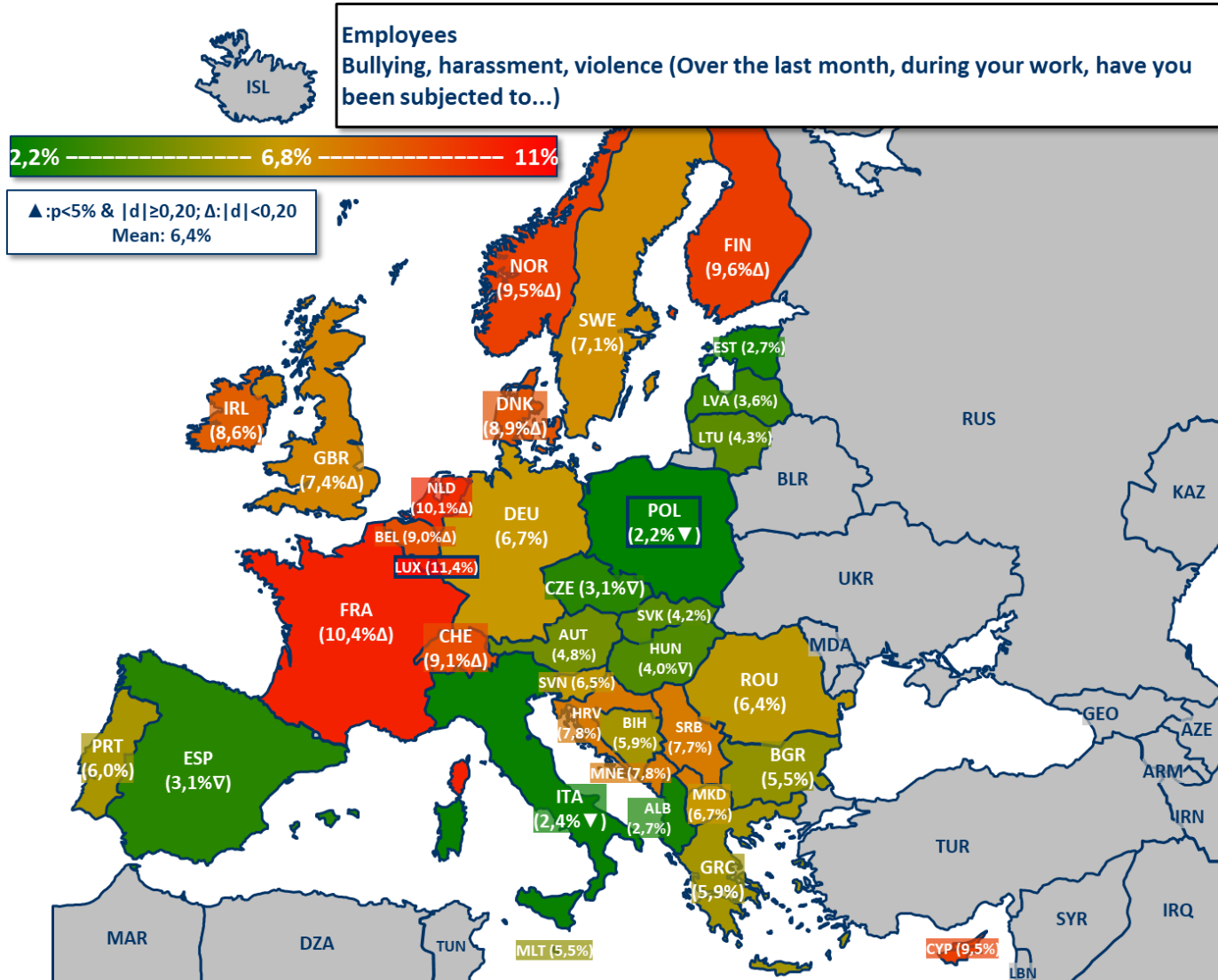
UNweighted N: Number of *actual* respondents. *Proportional-N*: *Weighted N*, rescaled to the total sample *N* (including those missing on 'Bullying'). Rescaling of the weights is necessary to calculate the proper *p*-values and significance-symbols. This *proportional-N* also reflects the *proportional* size of the working population in each country. The columns were sorted according to this *proportional-N* in the 'Total' group (employees and self-employed combined). Percentages were tested with the χ^2 -test. Contrast: *country vs all other countries*. $\blacktriangle$ and $\blacktriangledown$: $p < 0,05$ and Cohen's $d \geq 0,20$. Δ and ∇ : $p < 0,05$ but Cohen's $d < 0,20$.

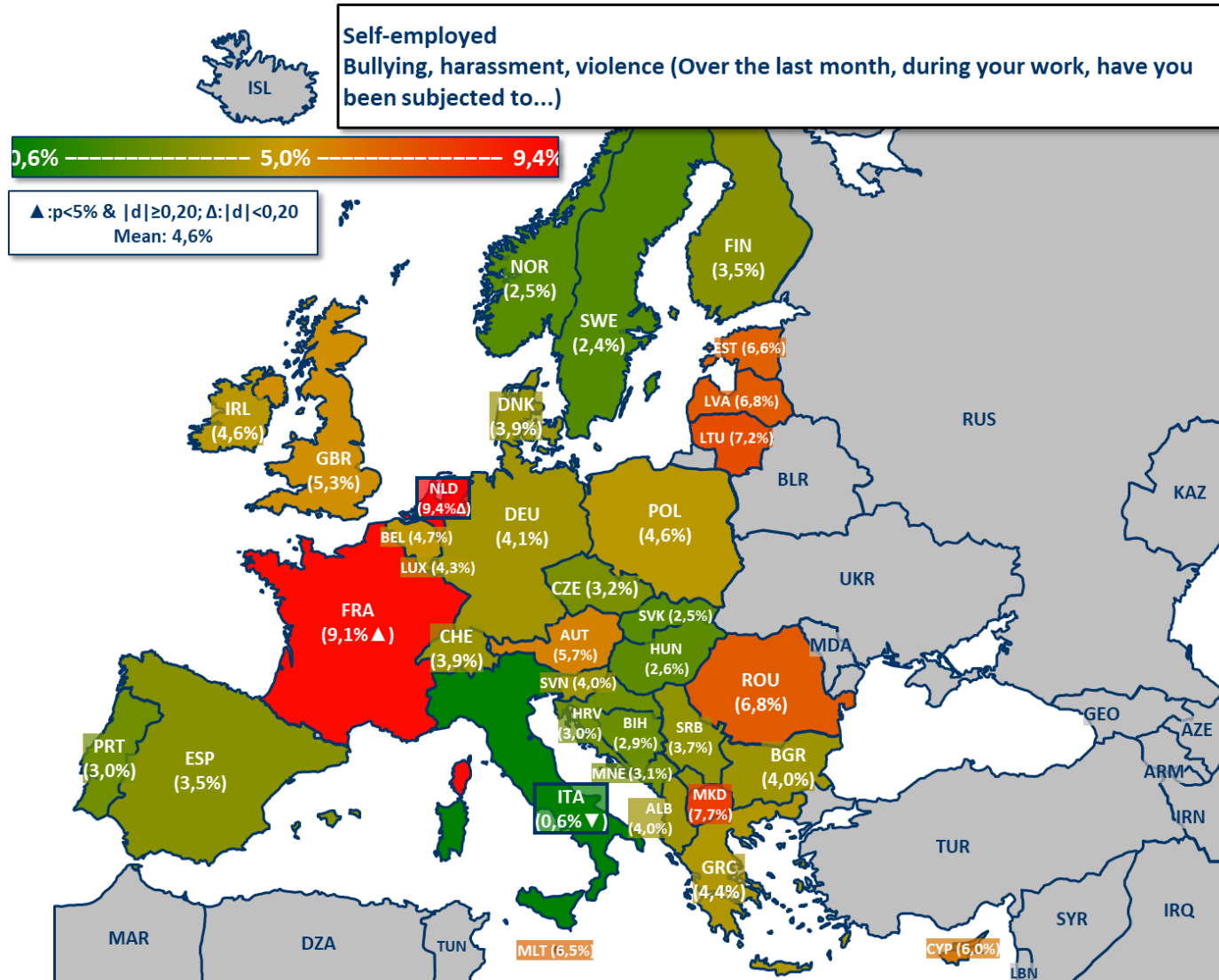

The European map for the subgroup 'Employees':

The European map for the subgroup 'Self-employed':

The European map for the subgroups 'Employees' and 'Self-employed' combined:

